

Langs de grens met Tsjaad in Darfur, West-Sudan, patrouilleren vijf Sudanese militairen. Tenminste, dat is hoeveel de reporters van de New York Times er tijdens hun zesdaagse tocht door de streek tegenkwamen. Aan dit quintet de belangrijke taak de bevolking van Darfur te beschermen tegen verdere verminking, verkrachting en afslachting door de Janjaweed-regeringsmilitia.

Die terroriseerden de Darfurianen eerst hun dorpen uit, naar kampen bij de grens, en zijn nu bezig ze de grens óver te schieten, naar Tsjaad, om de etnische zuivering van de streek te completeren. Het volk daartegen bescherming bieden was een eis van de internationale donorgemeenschap om tot uitbetaling van hulpdollars aan Sudan over te willen gaan.

De commandant van de grenspatrouille is stokoud, heeft jampotglazen in zijn bril en heet bovendien Gaga. De verslaggevers uit New York interviewden hem over de veiligheids-situatie. 'Geen idee', zei Gaga, de frêle schouders ophalend. 'Ik weet alleen dat ze mijn koe gestolen hebben en dat ik druk bezig ben haar terug te vinden.'

In een kliniekje verderop wist men meer. Iedere maand worden daar gemiddeld honderd mensen binnengedragen die op hun vlucht naar Tsjaad door de Janjaweed werden neergeknald. Onder een boom voor het hospitaaltje ondervroegen de verslaggevers een dertienjarig meisje, uitgestrekt op een matje met een kogel in haar long. 'Ze beschieten ons elke dag. Niemand helpt ons', raspte ze.

Dat had dat meisje goed gezien. 'Het publiek heeft geen belangstelling voor

een strijd die onbeslist blijft doorzeuren. Wat mensen willen, zijn een paar duidelijke overwinningen, enige opvallende daden van persoonlijke moed aan de kant van de patriotten en een kleurrijke intocht in de hoofdstad', schreef de Britse auteur Evelyn Waugh in zijn boek over mediahypes, *Scoop*. In Darfur is er geen sprake van daden van persoonlijke moed. De Darfurianen hebben niet eens deegroller om zichzelf en hun kinderen te beschermen tegen de machinegeweren van de Janjaweed. In drie jaar tijd werden tienduizenden mensen vermoord en meer dan twee miljoen naar kampen gedreven.

De 'verdediging' van de Darfurianen is in handen van het Sudanese leger, van Gaga en zijn mannen dus, en toezicht daarop moet komen van militaire waarnemers van de Afrikaanse Unie. Ook wat Nederland betreft zoeken de Darfurianen het verder maar uit. Hoewel... een aantal Nederlandse zakenlieden is van plan die kant op te gaan. Niet naar Darfur in het bijzonder, maar naar delen van Sudan waar de zuivering reeds voltooid is, om hijskranen en vrachtwagens te verkopen voor de 'wederopbouwoperatie' aldaar. Maar ook voor de Nederlandse baggersector liggen er in Sudan mooie kansen, zegt ons ministerie van Buitenlandse Zaken.

Hotspots

De Nederlandse belangstelling voor Afghanistan is heel wat levendiger. Dáár maken wij ons er niet af met een handvol hijskraanleveranciers en baggerboeren. Prachtige, uitmuntend opgeleide soldaten sturen we erheen, uitgerust met laatste snufjes en een ambitieus mandaat. In Uruzgan, waar nooit iets was, gaan wij wegen en scholen doen verschijnen en als het kan, 'entamineren' wij er tevens de tarweteelt, beloofde minister Van Ardenne in Nova. Alsof het niks is!

We zijn er nog niet eens, maar noemen Uruzgan toch al 'onze provincie'. Darfurianen adviseer ik daar niet jaloers op te zijn. De geschiedenis leert dat warme gevoelens van een internationale gemeenschap net zo veranderlijk zijn als mode in de confectione-industrie. Darfur was eens een toonaangevende humanitaire hotspot en op radio en tv voerden we er inzamelingsacties voor. Maar voordat de Darfurianen met hun ogen hadden kunnen knippen, in één nacht tijd, verlegden wij al onze emoties naar een nieuwe humanitaire hotspot: tsunamigebied.

Terwijl de genocide in Darfur onverminderd door bleef gaan, kwamen onze gevoelens daarover nooit weerom. Over het lot van de Afghanen zijn we ook al een paar keer van

gedachten veranderd. Ooit waren de Afghaanse krijgsheren onze vrienden. Tijdens de Koude Oorlog prijsde de Amerikaanse president Ronald Reagan de Mujahedeën nog warm als 'vrijheidsstrijders'. Hun verzet tegen de Sovjet-bezetting van Afghanistan werd door Reagan neergezet als 'verdediging van de vrijheid en onafhankelijkheid die de fundamenteën zijn van wereldwijde veiligheid en stabiliteit'. Om de Mujahedeën te helpen, bevoorradde Amerika ze met mooie Amerikaanse wapens.

De tweede prominente financier van de Mujahedeën heette Osama bin Laden. En één van de prominentste bewegingen die tenslotte uit de Mujahedeën voortkwamen, was de Taliban. Het mag duidelijk zijn. Vlaggen kunnen er maar zó 180 graden anders bijhangen, zo niet binnen uren, dan toch binnen een paar jaartjes.

De 'strijd' in Darfur zeurt, daden van persoonlijke moed zijn er niet en toch vergadert de VN-Veiligheidsraad sinds kort opeens over een blauwhelmmacht om de machteloze waarnemers van de Afrikaanse Unie mee te vervangen. De VN is zelfs al op zoek naar troepen voor die missie. Ze komen vast ook vragen in Den Haag. Wie weet, zeggen we zomaar opeens ja.

BERICHT UIT AFRIKA